

נובמבר 2016

חוזר לעצמאיים לקראת סוף שנת המס 2016

1. הטבות במס הכנסה בגין הפקדות לקרן השתלמות.
2. הטבות במס הכנסה בגין הפקדות לקופת גמל/ קרן פנסיה.
3. הטבות במס הכנסה בגין הפקדות לביטוח מפני אובדן כושר עבודה.
4. זיכוי ממס הכנסה בגין הפקדות לביטוח חיים.
5. נקודות זיכוי בשל ילדים נטולי יכולת, קשב וריכוז או היפראקטיביות.
6. זיכוי בעד הוצאות החזקת קרוב במוסד.
7. נקודות זיכוי ללימודים אקדמיים וללימודי מקצוע.
8. נקודות זיכוי לאב בגין ילד עד גיל 3.
9. נקודות זיכוי בגין ילדים לבני זוג מאותו מין.
10. הכנסות מהשכרת דירות מגורים בישראל והכנסות מהשכרת מקרקעין בחו"ל.
11. זיכוי ממס בגין תרומה למוסד ציבורי.
12. נקודת זיכוי לגרוש המשלם מזונות שנשא אישה אחרת.
13. שיעורי מס הכנסה של יחיד לשנת 2016.
14. דמי ביטוח לאומי ומס בריאות לעצמאיים ושכירים.

חברות וחברים יקרים:

הסעיפים בחוזר שלהן, יכולים להשפיע על חבות המס שלכם לשנת 2016, בכפוף לנתוני ההכנסה שלכם. מומלץ לעיין בסעיפים הרלוונטיים אליכם, נשמח לענות על כל שאלה בעניין חוזר זה.

1 - הפקדות לקרן השתלמות:

עפ"י סעיף 17(א5) לפקודת מס הכנסה, ניתן להפקיד לקרן השתלמות עד 7% מההכנסה המזכה, עד תקרת "הכנסה קובעת".

תקרת ההכנסה הקובעת לשנת 2016 היא **261,000 ש"ח** לשנה. הפקדה בשיעור עד 2.5% אינה מותרת כהוצאה. יתרת ההפקדה (מעל 2.5%), עד לשיעור של 4.5% מותרת כהוצאה החיסכון במס יהיה לפי המס השולי.

עצמאי שהכנסתו השנתית 261,000 ש"ח ויותר, יכול להפקיד לקרן השתלמות 7% מהכנסתו, סך של **18,270 ש"ח** לשנה לכל היותר, מתוך סכום זה 11,745 ש"ח לשנה יותרו לו כהוצאה וסכום של 6,525 ש"ח לא יותרו כהוצאה.

משיכות מקרן השתלמות: עפ"י סעיף 9(א16) לפקודת מס הכנסה, עצמאי רשאי למשוך את הכספים שנצברו לזכותו בפטור ממס, בחלוף 6 שנים ממועד ההפקדה הראשונה בקרן. ניתן למשוך כספים מקרן השתלמות כבר בתום 3 שנים, אם המשיכה הינה למטרת השתלמות, עפ"י הכללים הקבועים בתקנות, או אם מלאו לעמית 67 שנים בגבר ו- 64 שנים באישה.

2 - הפקדות לקופת גמל לקצבה:

על פי תקנות מס הכנסה עצמאי זכאי להטבות מס בדמות זיכוי(לפי סעיף 45א) וניכוי(לפי סעיף 47(ב1)):
ניתן להפקיד עד 16% מהכנסתו המזכה, עד תקרה של **208,800 ש"ח** לשנה, או 17,400 ש"ח לחודש, שהיא 33,408 ש"ח לשנה (16% מ-208,800 ש"ח), או 2,784 ש"ח לחודש וליהנות מהטבות המס:
ניכוי ממס: עבור הפקדה בשיעור 11%, סך של 22,968 ש"ח לשנה (1,914 ש"ח לחודש), יקבל ניכוי - הכנסתו החייבת במס תקטן באותה שנה בסכום הנ"ל.
זיכוי ממס: עבור הפקדה בשיעור 5%, סך של 10,440 ש"ח לשנה (870 ש"ח לחודש), יקבל זיכוי ממס בשיעור 35%, בסך 3,654 ש"ח, אשר יקטין לו את סכום המס לתשלום באותה שנה, בסכום זה.
לדוגמא: אם על המפקיד חל מס הכנסה שולי מרבי של 48%, הכנסתו לא פחתה מתקרת ההכנסה בסך 208,800 ש"ח והוא הפקיד כ-16% ממנה, החיסכון במס יהיה 14,679 ש"ח לשנת 2016.

3 - אובדן כושר עבודה:

בנוסף להנ"ל, רשאי עצמאי לרכוש כיסוי לאובדן כושר עבודה וליהנות מהטבת מס ניכוי, עד הפקדה בשיעור 3.5% מהכנסתו המזכה, ועד תקרת הכנסה של ארבע פעמים השכר החודשי הממוצע במשק – סך 37,336 ש"ח לחודש. (השכר החודשי הממוצע במשק בשנת 2016 הוא 9,334 ש"ח בשנת 2016).

4 - זיכוי ממס לביטוח חיים:

בהתאם להוראות סעיף 45א(1) לפקודת מס הכנסה, יחיד תושב ישראל, יזוכה ממס הכנסה בשיעור של 25% מהסכום ששילם הוא, בן זוגו, לביטוח חיו או חיי בן זוגו, בחברת ביטוח ובלבד שלא יעלה על 5% מהכנסתו המזכה, בין אם המדובר בשכיר או עצמאי.

5 - נקודות זיכוי בשל ילדים נטולי יכולת, קשב וריכוז או היפראקטיביות:

עפ"י סעיף 45 לפקודת מס הכנסה, יחיד תושב ישראל, שיש לו או לבן זוגו בשנת המס ילד משותק, עיוור, מפגר או שאובחנו אצלו ליקויי קשב וריכוז או היפראקטיביות, שהינה לקות חמורה*, זכאי לשתי נקודות זיכוי בשל כל ילד. על פי עמדת רשות המיסים הזכאות לנקודות זיכוי כאמור, הם גם לילד נטול יכולת בוגר אשר לא עזב את בית הוריו.
(כאשר לילד משתלמת קצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי, יש לצרף לבקשה המופנית למס הכנסה, פרוטוקול רפואי ואישור על קבלת הקצבה מהמוסד לביטוח לאומי).

*ילדים בעלי לקות חמורה הם ילדים שלומדים במסגרת לחינוך מיוחד ושהופנו למסגרת לחינוך מיוחד ע"י וועדת השמה של משרד החינוך.

6 - זיכוי בעד הוצאות החזקת קרוב במוסד:

עפ"י סעיף 44 לפקודת מס הכנסה, יחיד תושב ישראל, ששילם הוא או זוגו בשנת המס בעד החזקה במוסד מיוחד, ילד, בן זוג או הורה משותקים לחלוטין, מרותקים למיטה בתמידות, עיוורים או בלתי שפויים בדעתם, וכן החזקת ילד מפגר במוסד מיוחד, יותר לו זיכוי ממס של 35% מאותו חלק ששילם העולה על 12.5% מהכנסתו החייבת.

7 - נקודות זיכוי ללימודים אקדמיים ולימודי מקצוע:

סעיף 40 לפקודת מס הכנסה קובע כי:

- יחיד תושב ישראל הזכאי לתואר אקדמי ממוסד להשכלה גבוהה או סיים לימודי מקצוע וזכאי לתעודת מקצוע ואשר סיים את לימודיו בשנים 2014-2015, יהיה זכאי בגין לימודים לתואר ראשון לנקודות זיכוי** אחת ובגין לימודים לתואר שני ולימודי מקצוע* לחצי נקודת זיכוי, כל זאת מהשנה שלאחר שנת המס שבה סיים את לימודיו. משך תקופת הזיכוי במשך שנה אחת. (מי שסיים את לימודיו מיום 1.1.2014 ועד ליום-31.12.2018 משך תקופת הזיכוי: עד 3 שנים למסיימי תואר ראשון ולימודי מקצוע. עד 2 שנים למסיימי תואר שני).
- יחיד תושב ישראל הזכאי לתואר שלישי ברפואה או ברפואת שיניים יהיה זכאי לנקודת זיכוי אחת בשנת מס אחת ומחצית נקודת זיכוי בשנת מס אחת, החל בשנת המס שלאחר שנת המס שבה הסתיימו לימודיו לתואר אקדמי שלישי, או בשנת המס שלאחריה, לפי בחירתו של היחיד. (מי שסיים את לימודיו מיום 1.1.2014 ועד ליום-31.12.2018 משך תקופת הזיכוי: נקודת זיכוי אחת בשלוש שנות מס, ומחצית נקודת זיכוי בשתי שנות מס, החל בשנת המס שלאחר שנת המס שבה הסתיימו לימודיו לתואר אקדמי שלישי).
- יחיד שזכאי לקבל תואר ראשון או שני בתחום עיסוק שנדרשת בו התמחות והשלמתו היא תנאי להתמחות, זכאי לבחור ולקבל את נקודת הזיכוי בשנת המס שלאחר שנת המס שבה סיים את התמחותו. ובלבד שהתמחות תחל לא יותר משנה לאחר סיום לימודים לתואר.

* לימודי מקצוע: לימודים לרכישת מקצוע מסוים בהיקף שעות לימוד הזהה ל-1,700 שעות לימוד הנהוגות במוסד להשכלה גבוהה, כהגדרתו בסעיף 40 לפקודת מס הכנסה, לפחות.

** שווי נקודת זיכוי (סעיף 33א' לפקודת מס הכנסה), בשנת 2016: 2,592 ש"ח לשנה, 216 ש"ח לחודש.

8 - נקודות זיכוי לאב בשל ילדים עד גיל 3 (החל משנת 2012):

סעיף 66(ג)(5) לפקודת מס הכנסה קובע כי:

החל מיום 1.1.2012 בחישוב המס של אב לילד שטרם מלאו לו שלוש שנים בשנת המס, יובאו בחשבון נקודות זיכוי, בעד כל אחד מילדיו, כנגד המס החל על הכנסה מיגיעה אישית כדלקמן:

א. בשנת הלידה- נקודת זיכוי** אחת.

ב. בכל אחת משתי שנות המס הבאות – 2 נקודות זיכוי**.

ג. בשנה שבה מלאו לילד 3 שנים – נקודת זיכוי** אחת.

** שווי נקודת זיכוי (סעיף 33א' לפקודת מס הכנסה), בשנת 2016: 2,592 ש"ח לשנה, 216 ש"ח לחדש.

9 - נקודות זיכוי בגין ילדים לבני זוג מאותו מין:

סעיפים 66(ג)(5) ו-6(6) לפקודת מס הכנסה, נוקטים במונחים "אשה" ו-"גבר", בין היתר, לצורך הענקת נקודות זיכוי בעד ילד ובעד פעוט לבני זוג כהגדרת המונח בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה. עמדת רשות המסים באשר לפרשנות פקודת מס הכנסה בעניין מתן נקודות זיכוי בגין ילדים לבני זוג נשואים מאותו מין היא:

א. בני זוג מאותו מין ייהנו מאותן נקודות זיכוי ממש המוענקות מכוח פקודת מס הכנסה ל"בני זוג" באותן נסיבות.

ב. לפיכך, במקרה של בני זוג נשואים מאותו מין, בן הזוג שיקבל את הקצבה המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי עבור ילדיו בהתאם לסעיף 40(א) לפקודת מס הכנסה, יקבל גם את נקודות הזיכוי המוענקות מכוח סעיף 66(ג)(5) לפקודת מס הכנסה כנגד הכנסתו מיגיעה אישית, כאשר בן הזוג האחר יקבל את נקודת הזיכוי המוענקות לפי הוראות סעיף 66(ג)(5) לפקודת מס הכנסה כנגד הכנסתו מיגיעה אישית.

10 - פטור / שיעור מס מופחת להכנסות מהשכרת דירות מגורים בישראל: שלושה אפיקי מיסוי*:

א- שיעור המס על הכנסות מדמי שכירות ממקרקעין בישראל:

שיעור המס על הכנסות מדמי שכירות דירות למגורים או שלא למגורים, מחנויות או כל מקרקעין אחר, יהיה לפי השיעורים שבסעיף 121 לפקודת מס הכנסה. מהכנסות אלו ניתן לנכות (לצורך חישוב המס), כל הוצאה שתרמה להכנסה זו לרבות הוצאות מימון, (ריבית על משכנתא-למשל), פחת, תיקונים וכ"ו.

ב- פטור להכנסות מהשכרת דירות מגורים בישראל:

עפ"י חוק מס הכנסה (פטור ממש על הכנסות מהשכרת דירת מגורים, התש"ן-1990), פטור יחיד מהכנסה שנבעה לו מהשכרת דירת מגורים (אחת או יותר), לשנת 2016: עד לתקרת פטור מתואמת של 5,030 ש"ח לחודש, (לשנת 2015: 5,070 ש"ח, לשנת 2014: 5,080 ש"ח).

תקרת הפטור מתואמת באופן שבו סכום ההכנסה החודשית מעל לתקרה מקטין את תקרת הפטור בהפרש בין שכר הדירה החודשי לבין התקרה, כך שבהכנסה חודשית של 10,060 ש"ח לחודש (5,030 כפול 2), הפטור לא חל כלל. על הסכום הלא פטור ממס, יוטל מס לפי השיעורים שבסעיף 121 לפקודת מס הכנסה.

תנאים לדרישת הפטור: הדירה משמשת למגורים לפי טיבה. הדירה אינה רשומה או חייבת ברישום בספרי המשכיר (עסק). השוכר אישר בחתימת ידו כי הדירה משמשת לו למגורים בלבד. הדירה מושכרת לשוכר שהוא יחיד או לגוף שנקבע למטרה אשר נקבעה בהודעה (הודעה על קביעת חבר בני אדם לצורך קבלת פטור על הכנסה מהשכרת דירת מגורים).

ג- מס בשיעור של 10% על הכנסה מהשכרת דירת מגורים בישראל:

עפ"י סעיף 122 לפקודת מס הכנסה, יחיד שהכנסתו מהשכרת דירה המשמשת למגורים בישראל והיא אינה הכנסה מעסק, רשאי*** לבחור חיוב במס בשיעור 10% על הכנסה וזאת אף אם השוכר הוא תאגיד (הפטור חל כאשר המשכיר הוא יחיד וההשכרה היא למגורים). עפ"י הסעיף הנ"ל, היחיד אינו זכאי לנכות הוצאות בייצור ההכנסה לרבות פחת או הפחתה אחרת. באפשרות זו, כאמור, לא ניתן לנכות פחת

או כל הוצאה אחרת בשל הדירה שהוצאה בייצור ההכנסה מדמי השכירות וכן לא יהיה זכאי לקיזוז, לזיכוי או לפטור מההכנסה מדמי שכירות או מהמס החל עליה.

חיוב במס כאמור מותנה בתשלום מקדמה (בשיעור 10%) או בתוך 30 ימים מתום שנת המס שבה היתה הכנסה מדמי שכירות.

*בהתאם לנתוני הנישום וכלל הכנסותיו, יש לבחון מהו אפיק המיסוי הכדאי ביותר.

ד- מס בשיעור של 15% על הכנסה מהשכרת מקרקעין מחוץ לישראל:

עפ"י סעיף 122א לפקודת מס הכנסה, יחד שהכנסתו מהשכרת מקרקעין מחוץ לישראל, (גם מקרקעין שאינו משמש למגורים), והיא אינה הכנסה מעסק, רשאי*** לשלם עליה מס בשיעור של 15%. עפ"י הסעיף הנ"ל, לא ניתן כל הוצאה שהוצאו בייצור ההכנסה מדמי השכירות וכן לא יהיה זכאי לקיזוז, לזיכוי או לפטור מההכנסה מדמי שכירות או מהמס החל עליה למעט ניכוי הוצאות פחת.

***במקום המס שהוא חייב בו לפי סעיף 121 לפקודת מס הכנסה, (ראה כאן בסעיף 12 מדרגות מס

על הכנסות שאינן מיגיעה אישית או מיגיעה אישית-למי שמלאו 60 שנה בשנת המס).

11 – תרומה למוסד ציבורי:

יחיד או חברה, (להלן "הנישום"), שתרמו בשנת המס סכום העולה על 180 ש"ח, (לשנת 2016), למוסד ציבורי, יקבלו זיכוי מהמס שהוא חייב בו בשיעור של 35% מסכום התרומה-ליחיד, (בשיעור מס חברות- לחברה), ובלבד שלא יינתן זיכוי באותה שנה בשל סכום כולל של תרומות העולה על 30% מההכנסה החייבת של הנישום, או 9.212 מיליון ש"ח, לפי הנמוך מבניהם.

כדי לקבל זיכוי מהמס כאמור, יש לשים לב:

א. שהשם הכתוב בקבלה עבור התרומה יהיה זהה לשם הנישום כפי שמופיע במס הכנסה.

ב. למוסד הציבורי שלו נתרמה התרומה, יש אישור לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה (ניתן לוודא באתר רשות המסים).

ג.

12 – נקודת זיכוי לגרוש המשלם מזונות שנשא אישה אחרת:

גרוש, הנשוי בשנית לבן זוג אחר, המשלם מזונות לבן זוג לשעבר, זכאי לנקודת זיכוי אחת.
(שווי נקודת זיכוי (סעיף 33א' לפקודת מס הכנסה), בשנת 2016: 2,592 ש"ח לשנה, 216 ש"ח לחודש).

13 - שיעורי מס הכנסה של יחיד לשנת 2016:

מדרגות מס על הכנסות מיגיעה אישית* ולמי שמלאי 60 שניים בשנת המס

שיעור המס	הכנסה שנתית (מיגיעה אישית)	שיעור המס	הכנסה חודשית מיגיעה אישית)
10%	עד 62,640	10%	עד 5,220
14%	מ 62,641 עד 107,040	14%	מ 5,221 עד 8,920
21%	מ 107,041 עד 166,320	21%	מ 8,921 עד 13,860
31%	מ 166,321 עד 237,600	31%	מ 13,861 עד 19,800
34%	מ 237,601 עד 496,920	34%	מ 19,801 עד 41,410
48%	מכל שקל נוסף	48%	מכל שקל נוסף
**50	* מס נוסף מעל 803,520	50%	** מס נוסף מעל 66,960

מדרגות מס על הכנסות שאינן מיגיעה אישית למי שלא מלאו 60 בשנת המס

שיעור המס	הכנסה שנתית (לא מיגיעה אישית)	שיעור המס	הכנסה חודשית (לא מיגיעה אישית)
31%	עד 237,600	31%	עד 19,800
34%	מ 237,601 עד 496,920	34%	מ 19,801 עד 41,410
48%	מכל שקל נוסף	48%	מכל שקל נוסף
**50	* מס נוסף מעל 803,520	50%	** מס נוסף מעל 66,960

*הכנסה מיגיעה אישית: הכנסה מעסק, משלח יד או עבודה כשכיר.

**על פי סעיף 121ב לפקודת מס הכנסה, על הכנסה שנתית מעל 803,520 ש"ח יתווסף מס נוסף

בשיעור של 2%.

14 - דמי ביטוח לאומי ומס בריאות לשנת 2016:

לעצמאיים:

מסך של 5,678 ₪ עד שכר של 43,240 ₪ (שיעור מלא)	מחלק השכר שעד 60% מהשכר הממוצע במשק עד שכר של 5,678 ₪ (שיעור מופחת)	
11.23%	6.72%	דמי ביטוח לאומי
5%	3.10%	דמי מס בריאות
16.23%	9.82%	סה"כ

באחוזים מהשכר

לשכירים מגיל 18 ועד גיל פרישה:

מסך של 5,678 ₪ עד שכר של 43,240 ₪ (שיעור מלא)			מחלק השכר שעד 60% מהשכר הממוצע במשק עד שכר של 5,678 ₪ (שיעור מופחת)			
סה"כ	עובד	מעביד	סה"כ	עובד	מעביד	
14.25%	7%	7.25%	3.85%	0.4%	3.45%	דמי ביטוח לאומי
5%	5%	0%	3.10%	3.1%	0%	דמי מס בריאות
19.25%	12%	7.25%	6.95%	3.5%	3.45%	סה"כ

באחוזים מהשכר

המידע המוזכר בחוזר זה, מובא באופן כללי ותמציתי ונועד להפניית תשומת לב בלבד. אין לראות בחוזר תחליף לחוות דעת ואין להסתמך על תוכנו ללא קבלת ייעוץ ספציפי.